

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.05.2005
KOM(2005) 221 endelig

2005/0099 (CNS)

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og mål**

Produktion af slagtekyllinger er en vigtig del af landbruget i EU. F.eks. slagtes årligt over 4 mia. kyllinger til konsum i EU-15¹, hvilket er et større antal dyr end andre landbrugssektorer kan præstere. Med de ti nye medlemsstaters tiltrædelse den 1. maj 2004 steg dette tal med ca. 18 %. Sammenlignet med andre husdyrsektorer er produktionen af slagtekyllinger en af de mest intensive former for landbrug. Denne produktionsform indebærer imidlertid en række velfærds- og sundhedsproblemer for de pågældende dyr. Der findes ikke nogen særskilt EU-lovgivning for sektoren, men kun de generelle krav i direktiv 98/58/EF vedrørende beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Kommissionen har derfor besluttet at fremsætte forslag til et særskilt rådsdirektiv om minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger.

- **Generel baggrund**

I en rapport fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel fra marts 2000 om slagtekyllingers velfærd ("The Welfare of Chickens Kept for Meat Production (Broilers)") blev der peget på en række velfærdsproblemer, f.eks. stofskifteforstyrrelser, der medfører benproblemer, ascites, pludselig død-syndrom og andre sundhedsproblemer.

Kommissionens forslag, der ledsager denne meddelelse, har til formål at indføre forbedringer af dyrevelfærden i intensivt opdræt af kyllinger ved hjælp af tekniske og driftsmæssige krav til bedrifterne, herunder intensiveret kontrol på bedrifterne og en øget informationsstrøm mellem producenten, de kompetente myndigheder og slagteriet på grundlag af en velfærdskontrol af kyllingekroppene efter slagtning. Dette forslag får en central placering i forbindelse med den europæiske handlingsplan for dyrevelfærd, som Kommissionen vil udforme i 2005. Det viser klart Kommissionens engagement med hensyn til at fremsætte forslag, der har til formål at forbedre dyrevelfærdsstandarderne, idet det tager fat på de velfærdsproblemer i de eksisterende produktionssystemer, som videnskabelige eksperter har peget på. Det imødekommer samtidig det voksende ønske fra EU's civilsamfund om højere standarder for dyrebeskyttelse.

¹ I 2001 og 2002 blev der i EU-15 produceret 4,59 og 4,485 mia. slagtekyllinger (kilde: Europa-Kommissionen, Eurostat).

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Der findes ikke nogen særskilt EU-lovgivning om slagtekyllingers velfærd, men kun de generelle krav i direktiv 98/58/EF vedrørende beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Kommissionen er klar over, at der i EU findes forskelligartede nationale bestemmelser om beskyttelse af kyllinger og diverse frivillige kvalitetssikringsordninger, der omfatter visse velfærdsrelaterede aspekter, og at det forhold kan forvride konkurrencevilkårene og bevirke, at den fælles markedsordning for den pågældende sektor ikke fungerer hensigtsmæssigt. Borgerne i Europa er mere og mere optaget af slagtekyllingers sundhed og velfærd. Bl.a. har en række dyrevelfærdsorganisationer iværksat kampagner, hvor de efterlyser bedre velfærdsstandarder.

Det er også velkendt, at god landbrugspraksis ikke blot kan forbedre sundheds- og velfærdsforholdene for dyrene, men også være med til at forebygge sygdomme og afbøde negative miljøvirkninger fra landbrugsaktiviteterne.

På dette grundlag og under hensyntagen til konklusionerne i rapporten fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel har Kommissionen besluttet at fremsætte forslag til et rådsdirektiv om beskyttelse af slagtekyllinger.

- **Overensstemmelse med EU's andre politikker og mål**

I henhold til protokollen om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skal Fællesskabet og medlemsstaterne ved fastlæggelsen og gennemførelsen af politikker inden for landbrug og transport tage fuldt hensyn til dyrs velfærd, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke. Levende fjerkræ er opført i traktatens bilag I, som dermed kan være retsgrundlag for foranstaltninger, der skal forbedre beskyttelsen af disse dyr.

2. HØRING AF DE INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af de interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Som led i udarbejdelsen af forslaget har der været høringer af de vigtigste brancherepræsentanter, forbrugerorganisationer og dyrevelfærdsorganisationer og drøftelser med relevante eksperter fra medlemsstaterne. I den forbindelse nedsatte Kommissionen en række arbejdsgrupper med repræsentanter for medlemsstaterne, som bl.a. foretog en studierejse til Sverige, der var tilrettelagt af det svenske landbrugsministerium, hvor man fik demonstreret anvendelsen i praksis af deres dyrevelfærdsprogram for kyllinger, herunder pointsystemet for trædepudelæsioner. Endvidere blev der i september 2003 og december 2004 gennemført særlige høringsmøder med de interesserede parter.

Kort gennemgang af input og af, hvordan disse er blevet indarbejdet

Resultaterne af høringerne støtter den fremgangsmåde, at der kan gøres noget ved dyrevelfærdsproblemer ved at indføre øget egenkontrol på bedriften og ved at indarbejde dyrevelfærdsindikatorer i inspektionen efter slagting.

Nogle dyrevelfærdsorganisationer fremhævede, at de betydeligste problemer for dyrene er den kraftige tilvækst (som følge af genetisk selektion) og benproblemer i forbindelse dermed, høje belægningsgrader og restriktiv fodring af avlsflokke. På grundlag af yderligere videnskabelig rådgivning agter Kommissionen at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en særlig rapport om genetiske parametres betydning for identificerede mangler, der medfører dårlig velfærd for slagtekyllinger.

Producentorganisationerne erkendte, at der havde forekommet velfærdsproblemer, og pegede på, at branchen arbejder aktivt for forbedringer i den henseende. I den forbindelse udtalte repræsentanter for producenterne, at de så positivt på et lovgivningsinitiativ for at harmonisere produktionsvilkårene på europæisk plan, når blot man valgte en realistisk trinvis metode.

Alle deltagere var enige om betydningen af uddannelse af dem, der passer dyrene. Man indså også nytteværdien af at kontrollere velfærdsindikatorer på slagterier med henblik på at identificere velfærdsproblemer på bedriften.

- **Ekspertbistand**

Relevante videnskabelige områder/eksperter

Videnskabelig rådgivning inden for dyresundhed og dyrevelfærd.

Anvendt metode

I marts 2000 vedtog Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel på anmodning fra Kommissionen en rapport om slagtekyllingers velfærd ("The Welfare of Chickens Kept for Meat Production (Broilers)").

Væsentligste organer/eksperter, der er blevet hørt

Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel

Sammendrag af rådgivning, der er modtaget og anvendt

Det har ikke været nævnt, at der skulle eksistere potentielt alvorlige risici med uoprettelige konsekvenser.

I den videnskabelige komités rapport konkluderes det, at de fleste velfærdsproblemer hos kyllinger er direkte forbundet med selektion med henblik på kraftigere tilvækst og bedre foderudnyttelse. Genetisk selektion har medført en lang række ændringer af stofskifte- og adfærdskarakteristika. Stofskiftet forstyrrelserne medfører benproblemer, ascites, pludselig dødsyndrom og andre sundhedsproblemer.

I den videnskabelige rapport anvendes som indikator for forekomst af velfærdsproblemer dødeligheden blandt standardslagtekyllinger (1 % dødelighed pr. uge) sammenlignet med dødeligheden blandt langsomtvoksende kyllingelinjer, der anvendes under "Label rouge"-ordningen (0,25 % pr. uge) og blandt hønniker af æglæggerlinjer (0,14 %).

De vigtigste sundheds- og velfærdsproblemer er følgende:

Dødeligheden på enheder, der producerer standardslagtekyllinger, er højere end på andre typer kyllingebedrifter (opfødning af langsomtvoksende kyllingelinjer eller opdræt af æglæggere). Unge kyllingers dødelighed kan relateres til forhold fra før klækningen, f.eks. ægkvaliteten. Hos ældre fugle har stofskifteforstyrrelser i forbindelse med den hurtige tilvækst en stor indflydelse.

Knoglelidelser, navnlig forskellige former for benproblemer, kan gå ud over fuglenes velfærd, ved at de ikke kan gå så godt, og er i alvorlige tilfælde forbundet med smerter og ubehag. Svage og misdannede knogler kan medføre knoglebrud under indfangning og slagtning. Knoglelidelser kan skyldes infektioner, udviklingsproblemer eller degeneration.

Kontaktdermatitis optræder i form af brystblærer, svidninger eller hyppigst trædepudedermatitis. Alvorlige læsioner kan forårsage smerte og er adgangsvej for andre infektioner, som medfører dårligere sundhedsstatus og dårlig produktivitet. Det ser ud til, at strøelsens kvalitet i høj grad har betydning for problemets omfang.

Ascites er en vigtig dødelig stofskiftesygdom. Luftkvalitet, lysforhold, temperatur og ernæring er vigtige faktorer af betydning for risikoen for ascites.

Pludselig død-syndromet har en lang række risikofaktorer og årsager tilfælles med ascites. Da syndromet på nogle få minutter medfører døden for fugle, hvis tilstand ellers er generelt god, kan velfærdsaspektet anses for mindre relevant i sammenligning med ascites, der giver kroniske lidelser.

Problemer med luftveje og slimhinder kan skyldes infektioner eller andet, f.eks. dårlig luftkvalitet. Luftvejslidelser er en indikator for hygiejnestandarderne på en bedrift og kan være tegn på problemer med klimastyring.

Dårlig varmekomfort har stor betydning for fuglenes velfærd. Varmekomfort findes for kyllinger kun inden for et meget snævert lufttemperaturinterval. Risikoen for varmestress stiger, efterhånden som fuglene vokser, idet den stofskifterelaterede varmeproduktion stiger og den enkelte kyllings friareal reduceres. Varmekomfort afhænger ikke kun af temperaturen, men er også påvirket af den relative luftfugtighed.

Adfærdsbegrænsninger som følge af høj belægningsgrad kan medføre manglende evne til at udføre bevægelser og skrabeaktiviteter og kan påvirke kyllingernes velfærd negativt.

Tiltag til at gøre ekspertrådgivningen offentligt tilgængelig

Udtalelsen fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel findes på adressen

http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scah/out39_en.pdf

- **Konsekvensanalyse**

Der blev indkredset følgende alternativer:

- Ingen foranstaltninger:

Dette alternativ ville ikke være hensigtsmæssig set i forhold til offentlighedens stigende betænkeligheder i forbindelse med kyllingers velfærd. Desuden ville branchen foretrække en bedre harmonisering på EU-plan, så man undgår markedsforstyrrelser som følge af forskelligartede nationale lovgivninger og frivillige kvalitetssikringsordninger på nationalt plan, som påtvinges branchen af de detailhandlendes og forbrugernes ønsker.

- Fastlæggelse af minimumskrav til dyrevelfærd for kyllingeproduktionen: Direktiv eller forordning med detaljeret beskrivelse af udstyr og stalde til kyllingehold.

Dette alternativ kunne imødekomme offentlighedens forventninger med hensyn til kyllingers velfærd. En meget streng regulering af tekniske detaljer vedrørende opdrætsmetoder ville imidlertid evt. mangle den fornødne fleksibilitet med hensyn til de anvendte opdrætssystemers fleksibilitet. Udvikling af mere effektive og velfærdsorienterede opdrætsmetoder forudsætter retlige rammer, der giver tilstrækkelig fleksibilitet. Hvis der fastlægges bestemmelser om for mange tekniske detaljer, er der risiko for, at der lægges hindringer i vejen for sektorens tekniske udvikling.

- Integreret fremgangsmåde: Harmonisering af tekniske krav vedrørende hovedaspekter af betydning for kyllingers velfærd kombineret med en indikatorbaseret overvågning af flokkene efter slagtning, som indarbejdes i inspektionen efter slagtning for så vidt angår den mest intensive produktion.

Forslaget bygger på dette output-orienterede alternativ.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Der stilles forslag om et rådsdirektiv om minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger

- **Retsgrundlag**

Artikel 37 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne, hvilket skyldes følgende:

Forskelle i de eksisterende regler for sektoren, der kan fordreje konkurrencevilkårene og hindre, at det fælles marked for kyllingekød kan fungere på tilfredsstillende vis. Som følge af markedets tværnationale karakter er de enkelte medlemsstaters indsats ikke tilstrækkelig til at opfylde forslagets mål.

En indsats på fællesskabsplan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget:

Det er nødvendigt at fastsætte fælles minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger for at sikre en rationel udvikling af produktionen. Sektorens størrelse gør, at dette bedst kan ske ved en indsats på EU-plan.

Hold af kyllinger falder i dag ind under de generelle krav i direktiv 98/58/EF vedrørende beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. I nogle medlemsstater findes der frivillige produktionsordninger, der omfatter krav til dyrevelfærd, mens der kun i Sverige og Danmark findes særskilt lovgivning om beskyttelse af kyllinger.

En bedre harmonisering på EU-plan af minimumsregler til beskyttelse af slagtekyllinger ville medvirke til at undgå markedsforstyrrelser som følge af forskelligartede nationale lovgivninger og frivillige kvalitetssikringsordninger på nationalt plan.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, hvilket begrundes således:

Forslaget omfatter minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger. Medlemsstaterne kan under overholdelse af traktatens almindelige bestemmelser på deres område opretholde eller anvende bestemmelser om beskyttelse af slagtekyllinger, der er strengere end bestemmelserne i dette direktiv.

Kommissionens forslag, der ledsager denne meddelelse, har til formål at indføre forbedringer af dyrevelfærden i intensivt opdræt af kyllinger ved hjælp af tekniske og driftsmæssige krav til bedrifterne, herunder intensiveret kontrol på bedrifterne og en øget informationsstrøm mellem producenten, de kompetente myndigheder og slagteriet på grundlag af en velfærdskontrol af flokkene efter slagtning.

Det er vigtigt at understrege, at der allerede nu indsamles omfattende oplysninger om produktionsparametre inden for dette i høj grad integrerede produktionssystemer. En reel og omkostningseffektiv måde at forbedre dyrenes velfærd på er at anvende disse oplysninger ikke blot i kommercielt øjemed eller til kontrol af hygiejnekravene, men også til velfærdsforholdene på bedriften.

Denne integrerede fremgangsmåde er også den røde tråd i de nye bestemmelser om fødevarerhygiejne og veterinærkontrol. I denne generelle lovgivning, der også omfatter dyrevelfærdsaspekter, foreskrives også en informationsstrøm mellem bedriften og slagteriet. Under den omfattende høring af de interesserede parter, der foregik i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget, så alle parter positivt på denne fremgangsmåde.

- **Valg af retsakt**

Foreslået retsakt: direktiv.

Andre typer retsakter ville ikke være hensigtsmæssige, hvilket skyldes følgende forhold:

En forordning med tekniske detaljer vedrørende opdrætsmetoder ville måske mangle den fornødne fleksibilitet med hensyn til de anvendte opdrætssystemers fleksibilitet. Udvikling af mere effektive og velfærdsorienterede opdrætsmetoder forudsætter retlige rammer, der giver tilstrækkelig fleksibilitet. Hvis der fastlægges bestemmelser om for mange tekniske detaljer, er der risiko for, at der lægges hindringer i vejen for sektorens tekniske udvikling.

Fordelen ved en forordning er, at den finder generel anvendelse, idet den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat og således ikke indebærer den ekstra administrative byrde, det er, at skulle gennemføre den ved en national retsakt. Men lige netop med hensyn til lovgivning om dyrevelfærd og -sundhed har flere medlemsstater tidligere fremført, at de foretrækker direktiver, som er bindende med hensyn til det resultat, der skal nås, men hvor medlemsstaterne selv kan vælge, hvordan målene opfyldes. Der skal således udarbejdes en national gennemførelsesretsakt, som gør det muligt at tilpasse lovgivningen, så der tages hensyn til særlige nationale forhold.

4. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Fornyset gennemgang/revision/udløbsklausul**

Forslaget indeholder en bestemmelse om fornyet gennemgang.

- **Sammenligningstabel**

Medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen de nationale bestemmelser, der sættes i kraft for at gennemføre direktivet, sammen med en sammenligningstabel, der viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er af relevans for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁵, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til protokollen om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skal Fællesskabet og medlemsstaterne ved fastlæggelsen og gennemførelsen af politikker inden for landbrug og transport tage fuldt hensyn til dyrs velfærd, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke.
- (2) I Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål⁶, der er udarbejdet på grundlag af den europæiske konvention om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål⁷ (i det følgende benævnt "konventionen"), er der fastsat mindstekrav til beskyttelse af dyr, der opdrættes eller holdes til landbrugsformål, herunder bestemmelser om, hvordan dyrene skal huses, fodres, vandes og passes på en måde, som er passende for deres fysiologiske og etologiske behov.
- (3) Fællesskabet er kontraherende part i konventionen, inden for rammerne af hvilken der er vedtaget en henstilling om høns (Gallus gallus), som indeholder supplerende bestemmelser om slagtefjerkræ.

² EFT C [...] af [...], s.[...]

³ EFT C [...] af [...], s.[...]

⁴ EFT C [...] af [...] s. [...]

⁵ EFT C [...] af [...], s.[...].

⁶ EFT L 221 8.8.1998, s. 23. Ændret ved forordning (EF) nr. 806/2003 (EFT L 122 af 16.5.2003, s. 1).

⁷ EFT L 323 af 17.11.1978, s. 14.

- (4) I rapport af 21. marts 2000 fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel om slagtekyllingers velfærd konkluderedes det, at den kraftige tilvækst for de avlslinjer, der nu om dage holdes som slagtekyllinger, ikke følges op med et tilfredsstillende niveau for dyrevelfærd og -sundhed, og at de negative konsekvenser af høj belægningsgrad er mindre i bygninger, hvor der kan opretholdes gode indendørs klimaforhold.
- (5) Det er nødvendigt at fastsætte forskrifter på fællesskabsplan til beskyttelse af slagtekyllinger for at undgå konkurrenceforvridning, der kan bevirke, at den fælles markedsordning for den pågældende sektor ikke fungerer hensigtsmæssigt, og for at sikre en rationel udvikling af sektoren.
- (6) I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet er det for at virkeliggøre det grundlæggende mål, nemlig at forbedre dyrevelfærden i forbindelse med intensivt kyllingeopdræt, nødvendigt og hensigtsmæssigt at fastsætte minimumsforskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger. I overensstemmelse med traktatens artikel 5, stk. 3, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (7) Forskrifterne bør primært vedrøre velfærdsproblemer i forbindelse med intensivt dyrehold. For at undgå, at hold af små kyllingebesætninger bliver omfattet af uforholdsmæssigt omfattende bestemmelser, bør der fastsættes en minimumsgrænse for, i hvilke tilfælde dette direktiv finder anvendelse.
- (8) Dertil kommer, at visse særlige krav i dette direktiv ikke bør gælde for bestemte typer ekstensive produktionssystemer. Sådanne undtagelser bør være baseret på henvisningerne til fritgående kyllinger/frilandskyllinger i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1538/91 af 5. juni 1991 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 1906/90 om handelsnormer for fjerkrækød⁸.
- (9) Det er vigtigt, at personer, der passer kyllinger, kender de relevante dyrevelfærdskrav og gennemgår uddannelse, som er relevant for deres arbejdsopgaver.
- (10) Ved fastsættelsen af forskrifter til beskyttelse af slagtekyllinger bør der opretholdes en ligevægt mellem de forskellige aspekter, der skal tages i betragtning, herunder dyrevelfærd og dyresundhed, økonomiske og sociale aspekter og miljøvirkninger.
- (11) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes⁹, er der fastsat regler om offentlig kontrol, bl.a. af, at dyrevelfærdsbestemmelser, f.eks. bestemmelserne i dette direktiv, overholdes. I henhold til nævnte forordning skal medlemsstaterne desuden indsende årsrapporter om de flerårige kontrolplaner, herunder resultater af kontrol og audit, der er gennemført.
- (12) I diverse medlemsstater findes der allerede forskellige frivillige ordninger vedrørende mærkning af kyllingekød på basis af overholdelse af dyrevelfærdsnormer og andre parametre.

⁸ EFT L 143 af 7.6.1991, s. 11. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 814/2004 (EFT L 153 af 30.4.2004, s. 1). Berigtiget i EFT L 231 af 30.6.2004, s. 3.

⁹ EFT L 165 af 30.4.2004, s. 1. Berigtiget i EFT L 191 af 28.5.2004, s. 1.

- (13) På grundlag af erfaringerne fra sådanne frivillige mærkningsordninger bør Kommissionen fremlægge en rapport, der vedrører en eventuel indførelse af en særlig, harmoniseret obligatorisk mærkningsordning på fællesskabsplan for kyllingekød, kyllingekødsprodukter og tilberedt kyllingekød, som angiver, at dyrevelfærdsnormerne er overholdt, og som desuden redegør for de mulige socioøkonomiske følger, virkningerne for Fællesskabets økonomiske partnere og en sådan mærkningsordnings overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens regler.
- (14) Kommissionen bør forelægge en rapport baseret på ny videnskabelig dokumentation, idet der tages hensyn til supplerende forskning og praktiske erfaringer, med henblik på en yderligere forbedring af slagtekyllingers, herunder forældreflokkes, velfærd, navnlig med hensyn til aspekter, der ikke er omfattet af dette direktiv. Rapporten bør specifikt behandle spørgsmålet om genetiske parametres betydning for identificerede mangler, der medfører dårlig velfærd for slagtekyllinger.
- (15) Medlemsstaterne bør fastsætte bestemmelser om de sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af bestemmelserne i dette direktiv, og sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning.
- (16) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i henhold til Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹⁰ -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1
Formål og anvendelsesområde

Dette direktiv gælder for slagtekyllinger.

Det gælder dog ikke for:

- a) bedrifter med under 100 kyllinger
- b) bedrifter med avlskyllinger
- c) rugerier.

Det står medlemsstaterne frit at træffe mere vidtgående foranstaltninger på det område, der er omfattet af dette direktiv.

¹⁰ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Artikel 2
Definitioner

1. I dette direktiv forstås ved:
 - a) "ejer" eller "bruger": enhver fysisk eller juridisk person, som permanent eller midlertidigt ejer eller på anden måde har ansvaret for kyllinger
 - b) "kompetent myndighed": en medlemsstats centrale myndighed, der er kompetent til at udføre veterinærkontrol eller zooteknisk kontrol, eller enhver myndighed, til hvem den har delegeret denne kompetence
 - c) "embedsdyrlæge": en dyrlæge, der i henhold til afsnit III, kapitel IV, del A, i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004¹¹ er kvalificeret til at fungere som sådan, og som er udpeget af den kompetente myndighed
 - d) "kylling": et dyr af arten *Gallus gallus*, der holdes med henblik på kødproduktion
 - e) "bedrift": et produktionssted, hvor der holdes kyllinger
 - f) "bedriftsenhed": et fjerkræhus eller en separat del af et fjerkræhus, hvor der holdes en kyllingeflok
 - g) "friareal": et område med strøelse, som kyllingerne har permanent adgang til.
2. Definitionen af "friareal" i stk. 1, litra g), kan ændres efter proceduren i artikel 9, så den også omfatter arealer, der er gulvarealer uden strøelse, men som giver en velfærdsstandard, der mindst svarer til arealer med strøelse.

Artikel 3
Krav til kyllingehold

1. Medlemsstaterne sikrer, at ejeren eller brugeren overholder kravene i bilag I.
2. Medlemsstaterne sikrer, at belægningen af kyllinger pr. kvadratmeter friareal ("belægningsgrad") på bedrifter eller bedriftsenheder højst udgør 30 kg levende vægt.

¹¹ EFT L 139 af 30.4.2004, s. 206. Berigtiget i EFT L 226 af 25.6.2004, s. 83.

3. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne foreskrive, at kyllinger holdes med en belægningsgrad på højst 38 kg levende vægt på bedrifter eller bedriftsenheder, forudsat at ejeren eller brugeren foruden kravene i bilag I opfylder kravene i bilag II.

Hvis der sker en sådan fravigelse, sikrer medlemsstaten følgende:

- a) Inspektion, overvågning og opfølgning, jf. bilag III og IV, varetages af den kompetente myndighed.
 - b) Den embedsdyrlæge, der er ansvarlig for den offentlige kontrol på slagteriet, opfylder kravene i bilag IV.
4. Stk. 2 og 3 i denne artikel samt punkt 6 og 7 i bilag I gælder ikke for fritgående kyllinger/frilandskyllinger som omhandlet i litra c), d) og e) i bilag IV til Kommissionens forordning (EØF) nr. 1538/91.

Artikel 4

Uddannelse og vejledning for personer, der beskæftiger sig med kyllinger

1. Medlemsstaterne sikrer, at:
 - a) ejere eller brugere og personer, de har ansat eller beskæftiget med det formål at passe kyllinger eller at indfange og læsse kyllinger, har modtaget
 - i) instrukser og vejledning om de relevante dyrevelfærdskrav, herunder om aflivningsmetoder, der anvendes på bedrifter
 - ii) passende uddannelse, så de kan varetage deres arbejdsopgaver
 - b) der findes relevante kurser for de personer, der er omhandlet i litra a).
2. Kurserne omhandlet i stk. 1, litra b), ("kurserne") skal primært omhandle velfærdsaspekter, navnlig de emner, der nævnt i bilag V.
3. Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes et system til kontrol og godkendelse af kurser. Kyllingernes ejer eller bruger skal være i besiddelse af et bevis, der er anerkendt af medlemsstatens kompetente myndighed, og som attesterer, at vedkommende har gennemgået et sådant kursus eller har erfaringer, der svarer til en sådan uddannelse.
4. Medlemsstaterne kan anerkende, at erfaringer fra før den [1. december 2006] svarer til have deltaget i sådanne kurser, og udsteder beviser, der attesterer dette.
5. Der kan vedtages gennemførelsesbestemmelser til denne artikel efter proceduren i artikel 9.

Artikel 5
Mærkning af kyllingekød

Senest to år efter vedtagelsen af dette direktiv forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om eventuel indførelse af en særlig, harmoniseret obligatorisk mærkningsordning på fællesskabsplan for kyllingekød, kyllingekødsprodukter og tilberedt kyllingekød, som angiver, at dyrevelfærdsnormerne er overholdt.

I rapporten behandles mulige socioøkonomiske følger, virkningerne for Fællesskabets økonomiske partnere og en sådan mærkningsordnings overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens regler.

Rapporten ledsages af relevante forslag til retsfor skrifter, idet ovennævnte spørgsmål og medlemsstaternes erfaringer med frivillige mærkningsordninger tages i betragtning.

Artikel 6
Medlemsstaternes indsendelse af oplysninger og efterfølgende rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet

1. Senest fem år efter vedtagelsen af dette direktiv sender medlemsstaterne Kommissionen et sammendrag af de oplysninger, der er indsamlet som angivet i punkt 1 og 2 i bilag IV.

På grundlag af disse oplysninger og en videnskabelig udtalelse fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om genetiske parametres betydning for identificerede mangler, der medfører dårlig velfærd for slagtekyllinger. Rapporten ledsages om fornødent af relevante forslag til retsfor skrifter.

2. Oplysningerne, jf. stk. 1, indsendes i et format, der senest to år efter vedtagelsen af dette direktiv fastlægges af Kommissionen efter proceduren i artikel 9.

Artikel 7
Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver senest den [1. december 2006] Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og meddeler omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne.

Artikel 8
Gennemførelsesbeføjelser

1. De fornødne bestemmelser med henblik på en ensartet gennemførelse af dette direktiv kan vedtages efter proceduren i artikel 9. Gennemførelsesbestemmelser til pointsystemet omhandlet i punkt 4 i bilag IV vedtages efter proceduren i artikel 9.
2. Bilagene kan ændres efter proceduren i artikel 9.

Artikel 9
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, i det følgende benævnt "komitéen".
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, og perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

Artikel 10
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den [1. december 2006]. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 11
Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG I

KRAV, DER GÆLDER FOR ALLE BEDRIFTER

(jf. artikel 3)

Vandforsyning

1. Drikkekopper/vandnipler skal anbringes og vedligeholdes, så spild undgås.

Fodring

2. Der skal være permanent adgang til foder indtil højst 12 timer før det forventede slagtetidspunkt.

Strøelse

3. Alle kyllinger skal have permanent adgang til strøelse, der er tør og løs i overfladen.

Ventilation og varmesystem

4. Der skal være tilstrækkelig ventilation, så for høje temperaturer undgås, og - om fornødent kombineret med varmesystem- så fugt fjernes.

Støj

5. Støjniveauet skal holdes så lavt som muligt. Ventilatorer, fodermaskiner og andre maskiner skal konstrueres, monteres, drives og vedligeholdes på en sådan måde, at der opstår mindst mulig støj.

Lys

6. I alle bygninger skal der i lysperioderne være en lysintensitet på mindst 20 lux målt i fuglenes øjenhøjde, og hele gulvarealet skal være oplyst. En midlertidig reduktion af lysintensiteten kan tillades, når det ifølge dyrlægerådgivning er nødvendigt.
7. Fra senest tre dage efter det tidspunkt, hvor kyllingerne anbringes i bygningen, til tre dage før det forventede slagtetidspunkt skal lyset følge en døgnrytme og omfatte mørkeperioder på mindst 8 timer i alt, heraf mindst én uafbrudt mørkeperiode på mindst 4 timer.

Tilsyn

8. Alle kyllinger på bedriften skal tilses mindst to gange dagligt. Brugeren skal indføre en procedure, der sikrer, at den, der foretager tilsynet, passerer alle kyllinger på højst tre meters afstand.
9. Alvorligt tilskadekomne kyllinger og kyllinger med tegn på ringe sundhedstilstand, f.eks. kyllinger med gangproblemer, alvorlig ascites eller svære misdannelser, som sandsynligvis lider, skal behandles på passende vis eller straks aflives.

Rengøring

10. Dele af bygninger, udstyr og redskaber, som kyllingerne er i berøring med, skal rengøres grundigt og desinficeres, hver gang bygningen tømmes, og inden der indsættes en nyt flok.

Registrering

11. Foruden de registre, der skal føres i henhold til punkt 5 i bilaget til direktiv 98/58/EF, skal ejeren eller brugeren for hver bedriftsenhed føre et register over følgende:
 - a) antallet af kyllinger, der er sat ind
 - b) kyllingernes oprindelse
 - c) dato, mængde og type for foder, kyllingerne har fået
 - d) medicinering og dyrlægebehandling
 - e) dødelighed pr. dag, om muligt med angivelse af årsag
 - f) temperaturer i huset pr. dag (maksimum og minimum)
 - g) kyllingernes gennemsnitsvægt, når de sendes til slagtning
 - h) antal kyllinger, der sendes til slagtning, og antal kyllinger, der er døde ved ankomsten til slagteriet.

Registrene skal opbevares i mindst tre år og stilles til rådighed for den kompetente myndighed, når denne foretager inspektion, eller der i øvrigt anmodes herom.

Operative indgreb

12. Alle operative indgreb, der udføres af andre årsager end behandling eller diagnose, og som medfører skader på eller tab af en følsom kropsdel eller ændring af knoglestrukturen, forbydes.

Imidlertid kan medlemsstaterne for at undgå fjerpilning og kannibalisme tillade trimning af næb, forudsat at trimningen foretages af kvalificerede personer på kyllinger, der er under 10 dage gamle. Desuden kan medlemsstaterne tillade kastrering af hanekyllinger. Kastrering må kun udføres under dyrlægetilsyn af personale, der har modtaget en særlig uddannelse, der er godkendt af den kompetente myndighed.

BILAG II

KRAV I FORBINDELSE MED HØJERE BELÆGNINGSGRAD

(jf. artikel 3, stk. 3)

Anmeldelse og dokumentation

1. Ejeren eller brugeren skal anmelde til den kompetente myndighed, at vedkommende agter at anvende en belægningsgrad på over 30 kg levende vægt.

Anmeldelsen skal ledsages af et dokument med en oversigt over oplysningerne i den dokumentation, der kræves i henhold til punkt 2. Anmeldelsen skal påtegnes af bedriftens dyrlæge. Påtegningen fritager dog ikke ejeren eller brugeren for retlige forpligtelser i henhold til dette direktiv.

2. Ejeren eller brugeren skal på bedriften have ajourført, samlet dokumentation med en detaljeret beskrivelse af produktionssystemerne. Dokumentation skal omfatte oplysninger om følgende:

- a) tekniske detaljer om bedriften og udstyr på bedriften:

- i) en plan over bedriften, herunder størrelsen på de arealer, hvor der holdes kyllinger
- ii) ventilations-, køle- og varmesystem, herunder placering heraf, en ventilationsplan, nærmere angivelse af luftkvalitetsparametre, f.eks. luftcirkulation, lufthastighed og temperatur
- iii) fodrings- og vandingssystemer og placering heraf
- iv) alarmsystemer og backupsystemer i tilfælde af strømsvigt
- v) gulvtype og strøelse, der normalt anvendes

- b) produktionsmål

- c) ledelse:

- i) antal personer, der passer kyllingerne, herunder nærmere oplysninger om, hvem der kontaktes i nødsituationer
- ii) kvalifikationer hos ejeren eller brugeren og øvrige personer, der passer kyllingerne
- iii) leverandører af kyllinger og foder
- iv) bedriftens dyrlæge
- v) plan for tilsyn og procedurer vedrørende den daglige drift af bedriften, herunder procedurer for aflivning

- vi) plan for inspektion og vedligeholdelse af teknisk udstyr
- vii) procedurer for tømning, herunder indfangning
- viii) procedurer for rengøring og desinfektion
- ix) beredskabsplan i tilfælde af strømsvigt.

Dokumentationen stilles efter anmodning til rådighed for den kompetente myndighed og skal være ajourført. Navnlig registreres tekniske inspektioner af ventilations- og alarmsystemet.

Ejeren eller brugeren underretter hurtigst muligt den kompetente myndighed om alle væsentlige ændringer af bedrift, udstyr eller procedurer, der er omfattet af beskrivelsen.

Krav til bedrifter og personale

3. Ejeren eller brugeren sikrer, at alle bedriftsenheder er udstyret med ventilations-, køle- og varmesystemer, der er udformet og indrettet samt anvendes således, at:
 - a) NH₃-koncentration ikke overstiger 20 ppm og CO₂-koncentrationen ikke overstiger 3 000 ppm målt i kyllingernes hovedhøjde
 - b) indendørstemperaturen er højst 3 °C højere end udendørstemperaturen, når udendørstemperaturen er over 30 °C i skyggen
 - c) den relative luftfugtighed indenfor i bedriftsenheden ikke overstiger 70 %, når udendørstemperaturen er under 10 °C.

Ventilations-, køle- og varmesystemet tilses med de intervaller, som er angivet i den dokumentation, der kræves i punkt 2, litra c).

Overvågning og registrering på bedriften

4. På bedriften skal følgende variabler overvåges og registreres af ejeren eller brugeren for hver af bedriftsenhederne:
 - a) løbende overvågning og registrering af temperatur og relativ luftfugtighed i de enkelte bedriftsenheder
 - b) daglig overvågning og registrering af kyllingernes vandforbrug i de enkelte bedriftsenheder.

Registrene skal opbevares af ejeren eller brugeren i mindst tre år og stilles til rådighed for den kompetente myndighed, når denne foretager inspektion, eller der i øvrigt anmodes herom.

BILAG III

INSPEKTIONER OG OPFØLGNING PÅ MANGLER PÅ BEDRIFTEN I TILFÆLDE AF ANVENDELSE AF HØJERE BELÆGNINGSGRAD

(jf. artikel 3, stk. 3)

1. Den kompetente myndighed foretager inspektioner for at verificere:
 - a) om udstyret på og ledelsen af bedriften eller de enkelte bedriftsenheder er egnet til at sikre et acceptabelt velfærdsniveau
 - b) om de registrerede flokstørrelser og dødelighedsprocenter er sandsynlige
 - c) om såvel kravene i bilag I som kravene i bilag II er overholdt.

Den kompetente myndighed skal navnlig foretage inspektion af alle bedrifter, om hvilke det indberettes i henhold til punkt 3 i bilag IV, at der er alvorlige mangler eller mangler, som også tidligere er blevet indberettet.

Procedure i tilfælde af manglende opfyldelse af kravene

2. Efter en inspektion, jf. punkt 1 i dette bilag, hvor det konstateres, at kravene i bilag II ikke er opfyldt, eller efter en indberetning, jf. punkt 3 i bilag IV, kan den kompetente myndighed kræve, at ejeren eller brugeren eliminerer faktorer på bedriften, som må formodes at have medvirket til de angivne mangler. Ejeren eller brugeren skal i så fald fremlægge en handlingsplan påtegnet af bedriftens dyrlæge.

Den kompetente myndighed kan desuden forlange, at den maksimale belægningsgrad for den pågældende bedrift eller de pågældende bedriftsenheder reduceres, så manglen afhjælpes, normalt til en belægningsgrad på 30-38 kg levende vægt, når det ved inspektion konstateres, at kravene i bilag II ikke er opfyldt, eller når der er modtaget en indberetning i henhold til punkt 3 i bilag IV om, at der er alvorlige mangler eller mangler, som også tidligere er blevet indberettet for den pågældende bedrift. Den kompetente myndighed underretter ejeren eller brugeren om den beslutning, der er truffet, navnlig om, hvornår reduktionen af belægningsgraderne har virkning fra.

Den kompetente myndighed kan dog beslutte, at belægningsgraden ikke skal reduceres, hvis ejeren eller brugeren på tilfredsstillende vis kan forklare manglens ekstraordinære karakter eller dokumenterer, at årsagerne ligger uden for vedkommendes kontrol. Ejeren eller brugeren skal i så fald dokumentere, at den relevante person, f.eks. rugerilederen eller foderstofleverandøren, er blevet underrettet om manglen for at undgå, at den opstår igen.

3. Bedriftens ejer eller bruger kan anmode om, at pålægget om reduktion af den maksimale belægningsgrad, jf. punkt 2, tages op til revision, forudsat at:
- a) de to foregående flokke overholdt de grænser, der er fastsat i punkt 3 i bilag IV
 - b) bedriftens dyrlæge har udtalt sig positivt om anmodningen.

Den kompetente myndighed træffer afgørelse om anmodningen på grundlag af en inspektion af bedriften, herunder en evaluering af den dokumentation, der fremlægges i henhold til punkt 1 og 2 i bilag II.

BILAG IV

OVERVÅGNING OG OPFØLGNING PÅ SLAGTERIET

(jf. artikel 3, stk. 3, artikel 6, stk. 1, og artikel 8, stk. 1)

1. På slagteriet foretages for hver sending en inspektion under embedsdyrlægens tilsyn af en repræsentativ prøve fra mindst 200 kyllinger for at undersøge forekomst af trædepudedermatitis, idet der gives point i overensstemmelse med punkt 4.

De dødelighedsprocenter, der er angivet i den dokumentation, der ledsager sendingen, samt antallet af kyllinger, der er døde ved ankomsten, registreres med angivelse af bedrift og bedriftsenhed. I dødelighedsprocenten medregnes alle fugle, der er blevet aflivet.

2. Embedsdyrlægen evaluerer resultaterne af inspektionen efter slagtning med henblik på at identificere eventuelle andre tegn på dårlige velfærdsforhold på oprindelsesbedriften eller –bedriftsenheden.
3. Hvis de acceptable niveauer for dødelighed eller trædepudedermatitis, jf. skema 1, er overskredet på oprindelsesbedriften eller –bedriftsenheden, underretter embedsdyrlægen bedriftens ejer eller bruger, bedriftens dyrlæge og den kompetente myndighed.

Embedsdyrlægen underretter desuden bedriftens ejer eller bruger, bedriftens dyrlæge og den kompetente myndighed, hvis den evaluering, der foretages i henhold til punkt 2, tyder på mangler på bedriften, eller hvis dødeligheden under transporten er over 0,5 %.

Skema 1:

Forhold	Point eller procent
Trædepudedermatitis	50 point
Dødelighed (på bedriften)	1 % plus 0,06 % ganget med flokkens slagtealder i dage

4. Der tildeles point for trædepudedermatitis efter bestemmelserne i dette punkt. Én fod fra hver fugl undersøges, og de opdeles i tre grupper:

Gruppe 0: ingen trædepudelæsioner

Gruppe 1: mindre alvorlige trædepudelæsioner

Gruppe 2: alvorlige trædepudelæsioner.

Antallet af fødder i gruppe 0 medregnes ikke i pointberegningen. Antallet af fødder i gruppe 1 ganges med 0,5, og antallet af fødder i gruppe 2 ganges med 2; pointene lægges sammen. Det samlede antal point divideres med prøvens størrelse og ganges med 100.

BILAG V

UDDANNELSE

(jf. artikel 4, stk. 2)

De kurser, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, litra b), skal mindst omfatte fællesskabsbestemmelserne vedrørende beskyttelse af kyllinger, herunder navnlig:

- a) bilag I og II
- b) fysiologi og især vandings- og fodringsbehov, dyrs adfærd og stresspåvirkninger
- c) de praktiske aspekter ved håndtering af kyllinger, herunder indfangning og transport
- d) nødhjælp til kyllinger, nødslugtning og aflivning.